

Asia: VN/7728/2024

Lausuntopyyntö; luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (palkka-avoimuusdirektiivin kansallinen täytäntöönpano)

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 3 §:ää

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 3 a §:ää

Kuten useat muut lausunnonantajat, esimerkiksi Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta, myös Unioni alleviivaa, että esityksessä tulisi määritellä työn samanarvoisuus tarkemmin, painottuen sen arvoon.

Esityksessä työn samanarvoisuutta ehdotetaan arvioitavan kriteereillä osaaminen, kuormitus, vastuu ja työoloihin liittyvät tekijät, mutta Unioni ilmaisee huolensa siitä, että ne ovat yksinään riittämättömät kriteerit. Kansainvälistä oikeudellista käytäntöä noudattaen työn samanarvoisuuden arvioinnin tulisi perustua työn arvoon, ja näin huomioida myös sen vaativuus. Vaatimustason ja arvon määritelmää tulisi tarkentaa.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 §:ää

Palkka-avoimuusdirektiivin 5 artiklan mukaan työnantajien on huolehdittava siitä, että sekä työpaikkailmoitukset että tehtävänimikkeet ovat sukupuolineutraaleja. Lakiesityksessä tasa-arvolakiin esitetään lisättäväksi säännös, joka koskee työpaikkailmoitusten ja niissä käytettyjen tehtävänimikkeiden sukupuolineutraalisuutta. Naisasialiitto Unionin näkemyksen mukaan olisi tarkoituksenmukaista syrjinnän vähentämiseksi, että lakiin kirjataan velvoite varmistaa sukupuolineutraalisuus työpaikoilla jo käytettävistä tehtävänimikkeistä yleisesti.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 d §:ää

Naisasialiitto Unioni katsoo, esityksessä esiin tuotu vähintään 100 työntekijän raja työnantajien raportointivelvollisuudelle palkkaeroista ei ole tarpeeksi kunnianhimoinen.

Unioni ehdottaa, että palkkaerojen raportointivelvollisuus tulisi ulottaa kansallisen liikkumavaran mukaisesti tiukemmaksi, esimerkiksi koskemaan työpaikkoja joissa on vähintään 30 työntekijää.

Artiklassa 5 tuodaan esiin, että jäsenvaltioilla on kansallista sääntelyliikkumavaraa, joten raportointi voitaisiin säätää velvoittavaksi myös yli 50 työntekijän työpaikolle. Unioni korostaa, että direktiivin toimeenpano olisi näin vaikuttavampi.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 e §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 f §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 g §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 8 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 9 a §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 12 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 20 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 21 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 21 b §:ää

-

Kommenttinne tasa-arvovaltuutetusta annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne tilastokeskuksesta annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia työnantajiin (4.2.1.1)

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia julkiseen talouteen (4.2.1.2)

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia viranomaisiin (4.2.2)

-

Kommenttinne koskien sukupuolivaikutuksia (4.2.3)

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia palkansaajiin (4.2.4)

-

Kommenttinne koskien asian taustaa ja valmistelua, EU-säädöksen tavoitteita ja pääasiallista sisältöä sekä nykytilaa ja sen arviointia (1-3)

-

Kommenttinne koskien muita toteuttamisvaihtoehtoja (5)

-

Kommenttinne koskien suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestykseen (11)

-

Muut huomiot

Naisasialiitto Unioni peräänkuuluttaa direktiivin täytäntöönpanolta kunnianhimoisempaa tasa-arvopolitiikkaa. Eesityksen perusteluissa käy ansiokkaasti ilmi, miten sukupuoleen perustuva syrjintä työelämässä on haitallista niin kansantaloudelle, ihmisten hyvinvoinnille kuin syrjinnän kohteena oleville eli naisille ja vähemmistöille. Syrjinnän poistamiselle on niin taloudellisesti kuin

sosiaalisestikin painavat perusteet, ja siksi direktiivin täytäntöönpanossa olisi syytä pyrkiä hyödyntämään kansallista liikkumavaraa minimiteutuksen sijasta.

Aromaa Eekku
Naisasialiitto Unioni ry